

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER- 2024
SIXTH SEMESTER

Subject: Banking & Finance-III(BCOM19-309B/ BCBF-603)

Date: 12/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the Multiple- choice questions. (Any 10) (10)

1. A banker who makes payment of a negotiable instrument is called,-----.
a) Paying Banker
b) Endorsee
c) Collecting banker
d) Banker
2. In a promissory note the person who makes the promise to pay is called-----.
a) Drawer/Maker
b) Endorser
c) Payee
d) Endorsee
3. Transfer of a negotiable instrument to another person by signing on it is known as -----.
a) Endorser
b) Payee
c) Endorsee
d) Endorsement
4. The person to whom the amount mentioned in the promissory note is payable is known as-----.
a) Endorser
b) Payee
c) Endorsee
d) Banker
5. A cheque must bear a -----
a) Name
b) Stamp
c) Date
d) Time
6. Signing a document written , read , understood is called -----
a) Execution
b) Payee
c) Endorsement
d) Endorsee
7. Garnishee order is issued by -----
a) Judgement Debtor
b) Judgement Creditors
c) Judgement Debtor,s debtor
d) None of the above
8. Banker has a right of automatic ----- on the death of the customers.
a) setoff
b) off
c) Set on
d) On

9. KYC means -----.
 a) Know your customer
 b) Know your prospective customer very well
 c) Know your Existing Customer Very well
 d) Satisfy yourself about the customer identity and activities
10. Bank has considered the life policy of the borrower as security then the transaction will involve -----
 a) Pledge
 b) Assignment
 c) Hypothecation
 d) Both a and c
11. Identify the inappropriate one (securities) -----
 a) It should be durable
 b) Its storing should not create problems
 c) It should be subject to wider price fluctuations
 d) It should be easily and freely transferable
12. Negotiable Instrument is defined in ----- section.
 a) Sec.13
 b) Sec.11
 c) Sec.12
 d) Sec.14
13. The relationship between a safe deposit locker holder in a bank and the bank is that of
 a) Debtors and creditors-----
 b) Trustee and beneficiary
 c) Lessor and lessee
 d) Bailor and bailee

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Specimen of Promissory Note
2. Right of Holder
3. Cheques
4. Managerial aspect of project appraisals
5. Specimen of Bill Of Exchange

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. Explain the liability of the parties to Negotiable Instrument
2. Which are the various modes of Creating Changes?
3. Which are non-legal measures for recovery of loans?
4. What is the difference between a Promissory Note and Bills Of Exchanges

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. Explain Fixed Deposit Receipt.
2. Which are the various types of Hundies?
3. Which are the right of a Mortgages.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुणदर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. जो बँकर हस्तांतरक्षम दस्तांची रक्कम देय करतो त्याला ---- असे म्हणतात.
अ) देय बँकर
ब) पृष्ठांकनप्राप्तकर्ता
क) प्राप्तकर्ता बँकर
ड) बँकर
२. वचन चिष्टीमध्ये जो वचन देतो त्यास ----- असे म्हणतात.
अ) वचनपत्र तयार करणारा
ब) पृष्ठांकनकर्ता
क) पेयी
ड) पृष्ठांकनप्राप्तकर्ता
३. दस्तऐवज दुस-याकडे हस्तांतर करण्यासाठी त्याच्यामागे स्वाक्षरी केली जाते त्यास ----- म्हणतात.
अ) पृष्ठांकनकर्ता
ब) पेयी
क) पृष्ठांकनप्राप्तकर्ता
ड) पृष्ठांकन
४. वचनचिष्टी मधील रक्कम ज्या व्यक्तिस मिळते तिला ----- म्हटले जाते.
अ) पृष्ठांकनकर्ता
ब) पेयी
क) पृष्ठांकनप्राप्तकर्ता
ड) बँकर
५. चेक बर ---- असणे गरजेचे असते.
अ) नाव
ब) स्टॅम्प
क) तारीख
ड) वेळ
६. एखाद्या दस्तऐवजावर लिहून, वाचून व समजून घेऊन सही करणे याला ---- असे म्हणतात.
अ) अमलबजावणी
ब) प्राप्तकर्ता
क) पृष्ठांकन
ड) पृष्ठांकन प्राप्तकर्ता
७. खातेदाराचे खाते गोठवण्याचा हुकुम हा ----- दवारे जारी केला जातो.
अ) जजमेंट डेटर
ब) जजमेंट क्रेडिटर
क) जजमेंट डेटर चा कर्जदार
ड) या पैकी कोणतेच नाही
८. खातेधारकाचा मृत्यु झाल्यास बँकरकडे ---- चा अधिकार असतो.
अ) स्वयंचलित खाते बंद
ब) बंद
क) स्वयंचलित खाते चालू
ड) चालू
९. के. वाय. सी म्हणजे -----.
अ) नो युअर कस्टमर
ब) नो युअर प्रॉस्पेक्टिव कस्टमर व्हेरी वेळ
क) नो युअर एक्झिस्टिंग कस्टमर व्हेरी वेळ
ड) ग्राहकांची ओळख व त्यांच्या उपक्रमांबद्दल स्वतःचे समाधान करणे
१०. कर्जदाराने जर स्वतःचा आर्थीविमा कर्जाच्या मोबदल्यात सुरक्षा म्हणून बँकेला पूर्ववल्यास ---- असे म्हणतात.

- अ) तारण
क) गहाण ठेवलेली मालमत्ता
- ब) अभिहस्तांकन
ड) अ आणि क दोन्ही
११. योग्य पर्याय निवडा- सिव्युरिटीज ह्या -----.
- अ) टिकाऊ आसाव्यात
क) विस्तीर्ण किंमत चढउताराच्या अधीन आसाव्यात
- ब) सांभाळ करणे अवघड नसावे
ड) मुक्त हस्तांतरण करता येण्याजोग्या आसाव्यात
१२. चलनक्षम दस्तांची व्याख्या ----- कलमा मध्ये दिली आहे.
- अ) कलम १३
क) कलम १२
- ब) कलम ११
ड) कलम १४
१३. बँकेतील सेफ डिपॉझिट लॉकर धारक आणि बँक यांच्यातील नावे म्हणजे -----.
- अ) कर्जदार आणि धनको
क) पट्टीदाता आणि भाडेकरू
- ब) विश्वस्त आणि लाभार्थी
ड) बेलर आणि बेली

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. वचन चिठ्ठीचा नमूना
२. धारकाचे अधिकार
३. धनादेश
४. प्रकल्प मूल्यमापनाचे व्यवस्थापकीय पैलू
५. बिल्स ऑफ एक्सचेंज किंवा विपत्र बेचनाचा नमूना

प्र. ३) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. चलनक्षम दस्तांशी संबंधित असलेल्या पक्षांच्या जबाबदा-या स्पष्ट करा.
२. बदल घडविण्यासाठी लागण-या रीति सविस्तर लिहा.
३. कर्ज वसुली करण्यासाठीच्या गैर कायदेशीर पद्धती स्पष्ट करा.
४. फरक लिहा:- वचन चिठ्ठी व विपत्र बेचन/बिल्स ऑफ एक्सचेंज

प्र. ४) खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. स्पष्ट करा-मुदती ठेवेची पावती
२. हुंडीचे विविध प्रकार विस्तृत करा
३. वस्तू गहाण ठेवणा-यांचे अधिकार लिहा
